

της Μαρίας Λαμπριδίου

Οι συνομιλητές του νομπελίστα δίνουν έμφαση στο ευχάριστο παρουσιαστικό του και στην ευδιάθετη προσωπικότητά του, που πόρρω απέχει από το στερεότυπο της αυστηρής και «μπλαζέ» αυθεντίας. Οι φοιτητές του θυμούνται πόσο προσίτος ήταν στις συναντήσεις τους και πόσο προσπαθούσε να τους βοηθήσει και να τους υποστηρίξει

Μπροστά στο ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα του Ταμείου Ανάκαμψης βρίσκεται το οικονομικό επίτευχο, προσπαθώντας να αξιοποιήσει την ευκαιρία για ταχεία επάνοδο της χώρας σε τροχιά ανάπτυξης κάτω από τις αντίκες συνθήκες που δημιούργησε η κρίση του κορωνοϊού. Εκτός των κυβερνητικών στελεχών, που αναβιμπισκαν στον πρόσφατο ανασημασμένο με στόχο να τρέξουν τις ελληνικές προτάσεις, πρόσωπο-κλειδί στην επιχείρηση «να μη χαθεί η ευκαιρία» είναι ο Ελληνοκύριος νομπελίστας **Χριστόφορος Πισσαριδής**, ο οποίος, μαζί με τα μέλη της επιτροπής του, αναλαμβάνει ρόλο καθοδηγητή προτείνοντας δομικές παρεμβάσεις στην οικονομία.

Επιλογή του ίδιου του προϋπουργού, ο διαπρεπής οικονομολόγος τμήθηκε το 2010 με το Βραβείο Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών, μαζί με τους **Ντέιβιντ Τ. Μόρτενσεν** και **Πιτερ Ντάιαμαντ**, για τη συνεισφορά του στη Θεωρία Αναζήτησης. Με απλά λόγια, η θεωρία αυτή βοηθά αποφασιστικά στην κατανόηση της δομικής ανεργίας με στόχο τη μείωση των τριών, όπως ούτως ή άλλως να αυξηθεί ο ρυθμός ταξινόμησης των θέσεων εργασίας με τον αριθμό των ανέργων. Η θεωρία έχει εφαρμοστεί και σε άλλους τομείς (μικροοικονομία) εκτός από την αγορά εργασίας. Οι συνομιλητές του νομπελίστα δίνουν έμφαση στο ευχάριστο παρουσιαστικό του και στην ευδιάθετη προσωπικότητά του που πόρρω απέχει από το στερεότυπο της αυστηρής και «μπλαζέ» αυθεντίας. Οι φοιτητές του θυμούνται πόσο προσίτος ήταν στις συναντήσεις τους και πόσο προσπαθούσε να τους βοηθήσει και να τους υποστηρίξει. Ο κ. Πισσαριδής, λοιπόν, βγαίνει στο προσκήνιο καταθέτοντας προτάσεις για την αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών, τη μείωση του κόστους της εργασίας, την ενίσχυση των επιχειρήσεων και των πολιτικών απασχόλησης σε μια περίοδο όπου η εκτόξευση της ανεργίας απειλεί τους περισσότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας αν δεν σπεύσουν οι συντομία τα κονδύλια της Κομισιόν.

Παρότι δεν λείπουν οι επικριτές των προτάσεών του που τις περιγράφουν ως «αντικονομικές», καθώς παρέχουν ελαφρύνσεις στις μεγάλες περιουσίες και επιχειρήσεις και διευκολύνουν τις αποδόσεις, οι περισσότεροι συμφωνούν ότι για πρώτη φορά έχει κατατεθεί συγκεκριμένο σχέδιο για τη μετάβαση σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο.

Την ίδια ώρα, τη θέση του υφυπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης αναλαμβάνει ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών **Πάνος Τσακλόγλου**, με την προϋπουργική παράρτηση να διαμορφώνει προτάσεις για δομικές αλλαγές στο Ασφαλιστικό που να βασίζονται στις υποδείξεις της επιτροπής Πισσαριδής.

Η επιλογή του εμπειρογού τεχνοκράτη, ο οποίος προέρχεται από την ευρύτερη Κεντροαριστερά, επιφορτίζει το άνοιγμα του προϋπουργού στον συγκεκριμένο χώρο. Ο κ. Τσακλόγλου, καθηγητής στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, έχει διατελέσει σύμβουλος των κυρίων **Γιώργου Παπανδρέου** και **Λούκα Παπαδήμου** τη σκληρή μνημονιακή περίοδο 2010-2012. Το ίδιο διάστημα συμμετείχε στις δύσκολες διαπραγματεύσεις με τους δανειστές, που κατέληξαν στη μείωση των συντάξεων και στην περικοπή του κατώτατου μισθού.

Έχει διατελέσει επί σειρά ετών πρόεδρος και μέλος του Σώματος Οικονομικών Εμπειρογυνώνων, ενώ συμμετείχε κατά καιρούς στις επιτροπές σοφών για το Ασφαλιστικό. Οι πολιτικές που συνεργάστηκε με τον κ. Τσακλόγλου κάνουν λόγο για έναν χρήσιμο εποπτήμονα που συνέβαλε στο Ασφαλιστικό ακόμα και αν σε κάποιες περιπτώσεις διαφωνούσαν με τις απόψεις του.

Σήμερα με τους συνεργάτες του, είναι κεντροαριστερός, χωρίς κομματική ετικέτα, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ τον χαρακτηρίζει «μνημονικό με τη νεοφιλελεύθερη ατζέντα».

Στο ακαδημαϊκό πεδίο, οι έρευνές του έχουν επικεντρωθεί σε ζητήματα οικονομικής ανισότητας, φτώχειας, κοινωνικού

αποκλεισμού, οικονομικών αποδόσεων της εκπαίδευσης και αναδιανεμητικού ρόλου του κράτους.

Οι παρεμβάσεις στο Ασφαλιστικό έχουν πάντα μεγάλο βαθμό δυσκολίας, πόσο μάλλον στη σημερινή αρνητική συγκυρία κατά την οποία ο ΕΦΚΑ μετρά δραματικές απώλειες εσόδων εξαιτίας της πανδημίας. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο γεγονός ότι τμήμα της πρόσφατης έκθεσης του νομπελίστα καθηγητή, που αφορά τη δομική αναμόρφωση του Ασφαλιστικού, έχει συνταχθεί από τον κ. Τσακλόγλου.

Ποια είναι, λοιπόν, τα νέα σχέδια που εξυφαινούνται και ποια τα παλαιότερα που επαναφέρουν στο τραπέζι οι δύο οικονομολόγοι;

Καταρχάς με καινούριο «αμπαλά» και τη βοήθεια της επιτροπής Πισσαριδής αλλά με το ίδιο περιεχόμενο επανέρχεται το λεγόμενο σχέδιο Μπαράκη για τη δημιουργία νέου επικουρικού ταμείου με καθαρά κεφαλαιοποιητικό χαρακτήρα και εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα. «Δεν έχει αποσβεστεί ως ιδέα, αλλά χρειάζεται πιο προσεκτική μελέτη και επεξεργασία ώστε να εξετασούμε αν μπορούμε να καλύψουμε το κόστος μετάβασης στο νέο σύστημα», αναφέρουν πηγές του υπουργείου Εργασίας, με αφορμή τις προτάσεις της επιτροπής για την «εισαγωγή του κεφαλαιοποιητικού συστήματος στον δεύτερο πυλώνα της κοινωνικής ασφάλισης». Πάντως, οι εν λόγω προτάσεις για το Ασφαλιστικό συμπιπτούν με το προελεγμένο πρόγραμμα της ΝΔ, αλλά και με το πρόγραμμα της επιτροπής σοφών που παραδόθηκε το περασμένο φθινόπωρο στον τότε υφυπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης **Νότη Μπαρράκη**.

Οι αλλαγές που προτείνονται, εκτός από τη δημιουργία του νέου επικουρικού, αφορούν στη μείωση του βάρους στη μισθική εργασία αλλά και στην αύξηση της ανταποδοτικότητας του συστήματος κύριας ασφάλισης, προκειμένου να δημιουργηθούν περαιτέρω αντανάκλαση για πρόωγη έξοδο από την αγορά εργασίας. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις στο Ασφαλιστικό που θα παρουσιαστούν από τον προϋπουργό **Κυριάκο Μητσοτάκη** στη ΔΕΘ είναι οι εξής:

1 Νέο επικουρικό: Το σχέδιο Μπαράκη, που παραμένει αυτοίσιον ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά του, προβλέπει υποχρεωτική ένταξη όλων των πρωτοασφαλισμένων στο νέο κεφαλαιοποιητικό σύστημα ασφάλισης. Το ύψος της νέας σύνταξης δεν θα εξαρτάται αποκλειστικά από τα έτη της ασφάλισης του εργαζομένου και τα αποδοχές του, αλλά και από την απόδοση του χαρτοφυλακίου του ατομικού του λογαριασμού. Τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων θα έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν εταιρείες της ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, ο κάθε ασφαλισμένος θα μπορεί να επιλέξει μεταξύ επενδυτικής στρατηγικής χαμηλού, μεσοίου και υψηλού ρίσκου, ενώ η απουσία επιλογής επενδυτικού προτίοντος θα τον κατατάσσει αυτομάτως στο πακέτο χαμηλού επενδυτικού ρίσκου. Με τη θεμελίωση του συνταξοδοτικού δικαιώματος, μέρος του ασφαλισμένου ποσού δύνανται να εισπράττεται ως προκαταβολή. Για παράδειγμα, ο ασφαλισμένος θα μπορούσε με την αίτηση συνταξοδότησης να λάβει ως προκαταβολή έως και το 25% του κεφαλαίου και το υπόλοιπο να επιμεριστεί σε μηνιαίες συντάξεις. Όσον αφορά στα ηλικιακά όρια συνταξοδότησης, αυτά θα κυμαίνονται από τα 62 έως τα 70 έτη. Ο ασφαλισμένος διατηρεί το δικαίωμα σύμφωνης και μετά τη θεμελίωση ηλικίας συνταξοδότησης, εφόσον συνυφάνει να εργάζεται και να εισφέρει στον κεφαλαιοποιητικό λογαριασμό του. Η επιτροπή σοφών ωστόσο είχε επισημάνει τους κινδύνους του κόστους μετάβασης. Όπως είχε εκτιμήσει η Εθνική Αναλογιστική Αρχή, κατά την πρώτη δεκαετία το πρόβλημα χρηματοδότησης του συστήματος δε θα είναι έντονο. Τα έλλειμμα θα αρχίσουν να εμφανίζονται από το 2030 και μετά.

2 Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Το αρχικό σχέδιο προέβλεπε περαιτέρω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά περίπου 1,2 ποσοστιαίες μονάδες εντός του 2020, εκτός της μείωσης που έγινε τον περασμένο Ιούλιο κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες, με αποτέλεσμα την ελάφρυνση του

μη μισθολογικού κόστους κατά 2,21 μονάδες. Ωστόσο η δραματική συρρίκνωση των εσόδων του ΕΦΚΑ εξαιτίας του κορωνοϊού δεν επέτρεψε την εφαρμογή του μέτρου. Στη θέση της η επιτροπή Πισσαριδής πρότεινε τη μείωση των εισφορών υγείας με δύο εναλλακτικούς τρόπους: α) την ποσοστιαία μείωση των εισφορών υγείας (πιθανότητα μόνο των εργοδοτικών) με τη θέσπιση κόφτη ώστε να μην καταβάλλεται εισφορά πάνω από ένα όριο, ανεξάρτητα από το ύψος του μισθού, β) μέσω της θεσπιθόμενης ενιαίας εισφορών υγείας, ίδιου ύψους για όλους, ανεξάρτητα από το εισόδημα. Το υπουργείο Εργασίας επεξεργάζεται ήδη το μοντέλο για σταθερές εισφορές υγείας για περίπου 2 εκατομμύρια μισθωτούς στα πρότυπα των σταθερών εισφορών που θεσπίστηκαν για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

3 Μείωση του ανώτατου ορίου ασφαλιστέου εισοδήματος. Η επιτροπή προτείνει επίσης τη μείωση του ανώτατου ορίου ασφαλιστέου εισοδήματος, καθώς σήμερα εκτιμάται ότι το ανώτατο όριο των ασφαλιστέων αποδοχών, ύψους 6.500 ευρώ τον μήνα, είναι από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ανώτατο όριο αναμένεται να μειωθεί κατά 50%, παρέμβαση που θα ωφελήσει τους εργοδότες αλλά και τα υψηλόμισθα στελέχη των επιχειρήσεων.

4 Μεγαλύτερη αναλογικότητα εισφορών παροχών. Στην τελική ευθεία για την εφαρμογή του συστήματος διόταξη του ασφαλιστικού Βρόστου (ν.4670/2020) που προέβλεπε βελτίωση των ποσοστών αναπλήρωσης των κύριων συντάξεων για όσους έχουν διανείσει ασφαλιστικό βίο πάνω από 30 έτη. Ωστόσο η επιτροπή Πισσαριδής προτείνει περαιτέρω αύξηση της αναλογικότητας των κύριων συντάξεων προκειμένου να δοθεί κοινό κίνητρο στους ασφαλισμένους να παραμείνουν περισσότερα χρόνια στην ενεργό δράση.

5 Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης - στήριξη των γυναικών. Στο μέτωπο του Εργασιακού, η επιτροπή προτείνει ριζική αναβίωση του συστήματος κατάρτισης για ανέργους και εργαζομένους, αναδιάρθρωση του ΟΑΕΔ, με στροφή προς ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, καθώς και υποστήριξη των γυναικών προκειμένου να αυξηθούν τόσο οι αμοιβές των εργαζομένων όσο και η συμμετοχή των υπόλοιπων γυναικών στην αγορά εργασίας. Ειδικότερα προτείνεται η κυβέρνηση να προωθήσει την έννοια της κοινωνικής ευθύνης για τις επιχειρήσεις οι οποίες θα πρέπει να υποστηρίζουν τις γυναίκες κατά την περίοδο τεκνοποίησης, θεωρώντας το διάστημα αυτό μέρος της κανονικής σταδιοδρομίας των υπαλλήλων τους και όχι ως εμπόδιο στην πρόδο τους. Σχολιάζοντας τις προτάσεις Πισσαριδής, ο κ. **Σάββας Ρομπόλης**, ομότιμος καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου, και ο κ. **Βασίλης Μπέτσος**, υποψήφιος διδάκτορας Παντείου, εκφράζουν τις ενστάσεις τους στη δημιουργία του νέου Ταμείου, προτείνοντας ως εναλλακτική λύση τα επαγγελματικά Ταμεία.

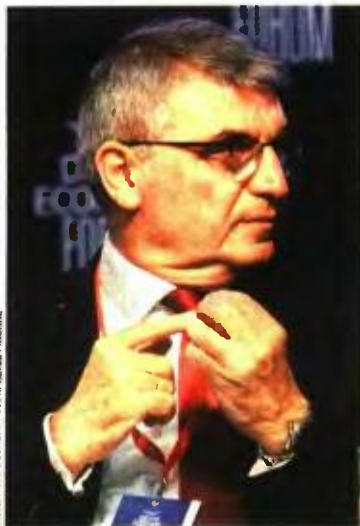
«Θυμίζουμε ότι το σύστημα νοτινής κεφαλαιοποίησης του δημόσιου επικουρικού επιβλήθηκε από το 2ο μνημόνιο και ισχύει για τον ασφαλιστικό βίο που θα διανείν οι εργαζόμενοι από το 2014 και έπειτα», επισημαίνει ο κ. Μπέτσος. «Το βασικό χαρακτηριστικό του είναι ότι δημιουργήσε μια μακροχρόνια χρηματοοικονομική ισορροπία και βιωσιμότητα στο δημόσιο επικουρικό χωρίς την επιβάρυνση του κόστους μετάβασης. Όπως έχουμε υπολογίσει, το κόστος μετάβασης στο νέο σύστημα που θα προκύψει από τις συναλλαγές των σημερινών συνταξιοδοτημένων πρέπει να πληρωθούν ανέχεται σε 57 δις. ευρώ, ποσό που θεωρείται απαγορευτικό, καθώς θα δημιουργήσει έλλειμμα στον Προϋπολογισμό. Επιπλέον, υπενθυμίζουμε ότι ο πρόσφατος νόμος Βρόστου, που προέβλεπε την επιστροφή των περικοχών των επικουρικών με βάση την απόφαση του ΣτΕ, συνοδεύονταν από έκθεση της εθνικής αναλογιστικής αρχής, η οποία έδειχνε ότι το δημόσιο επικουρικό είναι βιώσιμο έως το 2070. Συνεπώς δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος να προχωρήσει το σχέδιο για το νέο επικουρικό με καθαρά κεφαλαιοποιητικό χαρακτήρα».

2. ΤΟ ΒΑΡΥ ΦΟΡΤΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ...

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/08/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/08/2020

Σελίδα: 13

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΕΥΡΩΚΙΝΗΣ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΙΧΑΗΛ

Ο Παναγιώτης Τσακλόγλου έχει επωμιστεί το δύσκολο έργο να προχωρήσει τον δεύτερο πυλώνα του ασφαλιστικού συστήματος

χρόνια, όπως οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα και η μεσαία τάξη. Η ενίσχυση των εργαζομένων, με μείωση των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, θα γίνει: Με τη σταδιακή μείωση των έκτακτων επιβαρύνσεων που επιβλήθηκαν την εποχή των μνημονίων, όπως η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, ή το τέλος επιτηδεύματος. Με τη σημαντική μείωση του μη μισθολογικού κόστους, ώστε να τονωθεί η απασχόληση, ιδίως των νέων και των γυναικών. Με καινοτόμες παρεμβάσεις, όπως π.χ., στον ΟΑΕΔ, προκειμένου να βρουν δουλειά οι άνεργοι.

Η κυβέρνηση προσδοκά ότι η ελάφρυνση της μισθωτής εργασίας θα δημιουργήσει ένα ανοδικό σπιράλ οικονομικής ανάπτυξης, με πολλαπλασιαστικά οφέλη στο εισόδημα των Ελλήνων. Η ελκυστικότερη μισθωτή

εργασία θα οδηγήσει σε σταδιακή αύξηση των θέσεων απασχόλησης. Η μείωση των φόρων θα αυξήσει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, με αποτέλεσμα την ενίσχυση της αποταμίευσης, η οποία θα ανατροφοδοτεί τις επενδύσεις και θα οδηγήσει σε μεγέθυνση των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής Πισσαριδή, η συστηματική αύξηση του κατά κεφαλήν πραγματικού εισοδήματος αποτελεί κεντρικό στόχο για την ελληνική οικονομία, ώστε αυτό να συγκλίνει σταδιακά με τον μέσο όρο της ευρωζώνης. «Επιπλέον στόχος είναι αυτό να συμβεί χωρίς αποκλεισμούς, δηλαδή με ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, κυρίως μέσω της κοινωνικής κινητικότητας και της αναβάθμισης των ευκαιριών για τα περισσότερο αδύναμα νοικοκυριά» επισημαίνει.

ΠΙΟ ΑΚΡΙΒΟ ΑΠΟ ΠΕΡΥΣΙ ΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΕΡΑΜΙΔΙ

«ΤΣΙΜΠΗΜΕΝΕΣ» ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΠΑΡΑ ΤΟ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΣΤΟΚ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
● ΠΟΙΕΣ ΟΙ... ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΕΛΕΣΙΩΤΗ
aveselioti@e-typos.com

Προ εκπλήξεως βρίσκονται οι γονείς που έχουν ξεκινήσει σταδιακά για να εντείλουν μόλις ανακοινωθούν οι βάσεις την αναζήτηση φοιτητικής στέγης. Κι αυτό γιατί, παρά το γεγονός ότι το στοκ των προς διάθεση κατοικιών έχει αυξηθεί σε σχέση με πέρυσι, εξαιτίας της απόφασης πολλών ιδιοκτητών να εγκαταλείψουν την Airbnb μετά το ξέσπασμα της πανδημίας, τα ζητούμενα μισθώματα είναι με... καπέλο.

«Εφέτος οι γονείς μπορούν να αναζητήσουν ευκολότερα κατοικίες πλήρως ανακαινισμένες και στην πλειονότητά τους επιπλωμένες, αφού υπάρχει μεγαλύτερη διαθεσιμότητα σε σχέση με το 2019. Θα πρέπει, ωστόσο, να είναι προετοιμασμένοι για αυξήσεις στα ενοίκια, που σε πολλές περιπτώσεις ενδέχεται να αγγίξουν ακόμη και διψήφια ποσοστά», σχολιάζουν στον Ελεύθερο Τύπο της Κυριακής κτηματομεσιτικοί παράγοντες και προσθέτουν: «Το πιθανότερο είναι οι ζητούμενες τιμές, ιδιαίτερα στις περιοχές που καταγράφονται σήμερα σημαντικές αυξήσεις, να ρυθμιστούν το αμέσως επόμενο διάστημα και ιδιαίτερα μετά τη μέσα Σεπτεμβρίου. Το κλειδί βρίσκεται στην ανάγκη που έχει ο εκάστοτε ιδιοκτήτης να μισθώσει το ακίνητό του, εγκαταλείποντας τη στάση αναμονής που τηρούσε όλο αυτό τον καιρό γιατί προσδοκούσε την ανόστιαση των βραχυχρόνιων μισθώσεων».

Με... καπέλο

«Τσιμπημένες» σε σχέση με πέρυσι είναι οι τιμές σε πολλές περιοχές της Αθήνας, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του E-Real Estates. Ειδικότερα, από 280 ευρώ έως και 350 ευρώ είναι σήμερα το μηνιαίο κόστος μιας γκαρσονιέρας (πλήρως ανακαινισμένης) στη Βικτώρια, όταν πέρυσι τα ενοίκια κυμαινόταν μεταξύ 170 ευρώ και 260 ευρώ. «Από το 2016 δε, οι τιμές στην περιοχή έχουν πάρει την ανιούσα, γεγονός που αποδίδεται και στην εκμετάλλευση των ακινήτων μέσω βραχυχρόνιων μισθώσε-

ων», τονίζουν οι παραπάνω παράγοντες, υπενθυμίζοντας πως πριν από σχεδόν μία τετραετία η ανώτατη τιμή ενοικίασης μίας γκαρσονιέρας στην πλατεία δεν ξεπερνούσε τα 180 ευρώ.

Σε... λογικά πλαίσια, λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη εικόνα της κτηματογορίας στην περιοχή, κινούνται οι τιμές στο Κουκάκι. Τα ζητούμενα ενοίκια για μία γκαρσονιέρα ξεκινούν από 320 ευρώ για να φτάσουν έως και 450 ευρώ, ενώ το κόστος για τα δωάρια υπολογίζεται σε έως και 600 ευρώ. Αξίζει να αναφερθεί ότι πέρυσι τα μισθώματα για τους συγκεκριμένους τύπους ακινήτων κινούνταν μεταξύ 450 ευρώ και 750 ευρώ (επιπλωμένα) και από 450 ευρώ έως 720 ευρώ αντιστοίχα, ενώ το 2016 «ταβάνι» για αμφότερα ήταν τα 320 ευρώ.

Στην περιοχή Νεάπολης-Μουσείου οι τιμές καταγράφουν αυξητικές τάσεις, με το κόστος για τις γκαρσονιέρες να διαμορφώνεται σε έως 450 ευρώ και για τα δωάρια σε έως 520 ευρώ/μήνα. Επισμαίνεται πως οι τιμές ενοικίασης για ένα διαμέρισμα με δύο υπνοδωμάτια «άγγιζαν» πέρυσι τα 470 ευρώ/μήνα, ενώ πριν από τέσσερα χρόνια ξεκινούσαν από τα 220 ευρώ/μήνα.

Τα Εξάρχεια έχουν την τιμητική τους και το 2020, με τις τιμές μίσθωσης για ένα δωάρι να κυμαίνονται από 350 ευρώ έως 470 ευρώ/μήνα, όταν το 2019 τα ενοίκια «έπαιζαν» μεταξύ 250 ευρώ και 350 ευρώ. «Μην ξεχνάμε ότι πέρυσι τέτοια εποχή τα ακίνητα, που είχαν καταχωρηθεί σε πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης σε Εξάρχεια, Νεάπολη, Μουσείο άγγιζαν τα 779 μόνο στην πλατφόρμα Airbnb», τονίζουν οι ίδιοι παράγοντες.

Δαπανηρή είναι η ενοικίαση φοιτητικής κατοικίας στο Κολωνάκι. Οι τιμές για γκαρσονιέρες κυμαίνονται από 350 ευρώ έως 650 ευρώ, ενώ για δωάρια από 550 ευρώ έως 750 ευρώ/μήνα, όταν το 2019 το κόστος κυμαινόταν από 450 ευρώ έως και 700 ευρώ/μήνα. Οι περισσότεροι ιδιοκτήτες, βέβαια, στο ζητούμενο μηνιαίο μίσθωμα συμπεριλαμβάνουν και τους λογαριασμούς ΔΕΚΟ και κοινοχρήστων.

Τέλος, οι τιμές στην Καλλιθέα, που συγκεντρώνει το ενδιαφέρον φοιτητών της Παντείου, αλλά και

280
ΕΥΡΩ ΕΩΣ
ΚΑΙ 350 ΕΥΡΩ ΕΙΝΑΙ
ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΜΗΝΙΑΙΟ
ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΑΣ
ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΑΣ (ΠΛΗΡΩΣ
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΗΣ)
ΣΤΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ, ΟΤΑΝ
ΠΕΡΥΣΙ ΤΑ ΕΝΟΙΚΙΑ
ΚΥΜΑΙΝΟΝΤΑΝ ΜΕΤΑΞΥ
170 ΕΥΡΩ ΚΑΙ 260 ΕΥΡΩ

σπουδαστών στις ιδιωτικές σχολές μαγειρικής στο Μοσχάτο, παρουσιάζουν μία σταθερότητα σε σχέση με πέρυσι, με τη λύση της συγκατοίκησης να επιλέγεται κατά κόρον από τους γονείς.

Χαμηλότερα... βαθάνια

Τη δυνατότητα να διευρύνουν την αναζήτησή τους σε περιοχές, που είναι μακρύτερα μεν, από τις δημοφιλείς σχολές, πιο φιλικές δε, για την τσέπη τους εξακολουθούν να έχουν οι γονείς.

«Πολλοί φοιτητές, που έχουν περάσει στο πρώην ΑΤΕΙ Αιγάλεω, πλέον Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, επιλέγουν το Περιστερί, μία περιοχή όμορη με το Αιγάλεω, που διαθέτει μετρό για την άμεση μετακίνηση στο κέντρο των Αθηνών», υπογραμμίζουν οι ίδιοι παράγοντες, προσθέτοντας πως τα μισθώματα στο Περιστερί «άγγιζαν» τα 250 ευρώ για μία γκαρσονιέρα και τα 400 ευρώ για ένα δωάρι.

Αντιστοίχως, το Κερατσίνι, τον Κορυδαλλό, το Μοσχάτο και τη Νίκαια επιλέγουν οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Πειραιά, όπου μπορούν να αναζητήσουν κατοικίες με δύο υπνοδωμάτια, με στόχο τη συγκατοίκηση, ενώ δεν είναι λίγοι οι φοιτητές που στρέφουν την αναζήτηση στις επίμα-

χες περιοχές, μολονότι φοιτούν στο ΑΤΕΙ Αιγάλεω διότι μέσω της Λ. Θηβών μπορούν εύκολα να βρεθούν στη φοιτητική τους κατοικία. Στο Κερατσίνι, για παράδειγμα, τα ενοίκια δεν ξεπερνούν τα 250 ευρώ/μήνα για μία γκαρσονιέρα και τα 380 ευρώ/μήνα για ένα δωάρι.

Τέλος, οι φοιτητές της Γυμναστικής Ακαδημίας και της Παντείου μπορούν εύκολα να διαμείνουν σε Ψυπτό, Δάφνη, Βύρωνα και Ηλιούπολη. «Μην ξεχνάμε ότι η Ηλιούπολη και η Δάφνη διαθέτουν στάση μετρό, γεγονός, που επιτρέπει την εύκολη μετακίνηση σε όλη την Αθήνα, ενώ πρόκειται για περιοχές που επιλέγουν κυρίως οικογένειες», καταλήγουν οι ίδιοι παράγοντες.

Αυξητικές τάσεις

Όσον αφορά στην υπόλοιπη Ελλάδα, εξίσου αυξητικές είναι οι τάσεις και στη Θεσσαλονίκη, ενώ σταθερές ή/και μειωμένες εμφανίζονται οι τιμές σε Σάχη, Ιωάννινα, Πύργο, Σπείτα-Ιεράπετρα, Σπάρτη, Καρδίτσα, Καβάλα και Φλώρινα.

Στο Ηράκλειο τα μισθώματα καταγράφουν σταθερότητα, με απώλειες στην ανώτατη τιμή ενοικίασης γκαρσονιέρας και studio και αύξηση κατά 30 ευρώ/μήνα για δωάρι διαμερίσμα.

Στα Χανιά οι τιμές συνεχίζουν το... ράλι, με τη ζητούμενη τιμή μίσθωσης για studio να διαμορφώνεται στα 270 ευρώ/μήνα. Αύξηση καταγράφεται στην ανώτατη τιμή μίσθωσης κατά 14,4% στις γκαρσονιέρες και κατά 22,2% στα δωάρια.

Στην Πάτρα, που συγκεντρώνει παραδοσιακά μεγάλο αριθμό φοιτητών, οι τιμές μίσθωσης για γκαρσονιέρες και δωάρια, που είχαν καταγράψει πέρυσι μείωση της τάξεως του 20%, εφέτος κινούνται ανοδικά.

Στην Καλαμάτα τα ενοίκια παρουσιάζουν αυξήσεις, ενώ τα διαθέσιμα ακίνητα -κυρίως δωάρια- είναι ελάχιστα, με τις τιμές να αυξάνονται ακόμη και τα 400 ευρώ/μήνα. Το κόστος μίσθωσης μιας γκαρσονιέρας κυμαίνεται από 260 ευρώ έως 300 ευρώ για τη φετινή χρονιά, όταν πέρυσι κυμαίνονταν από 200 ευρώ έως 250 ευρώ (αύξηση στην ανώτατη τιμή 30% και στην ανώτατη τιμή 20%).

ΑΘΗΝΑ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ 2016-

Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Ζητούμενη σε €/μήνα ΓΚΑΡ
ΙΟΥΔΗ	2016: Από 2020: 300-
ΠΑΓΚΡΑΤΙ	2016: 170-2020: 290-
ΖΩΓΡΑΦΟΥ	2016: 180-2020: 250-
ΠΛ. ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ	2016: 150-2020: 280-
ΤΑΥΡΟΣ (ΚΑΛΛΙΘΕΑ)	2016: Από 2020: 280-
ΝΕΑΠΟΛΗ-ΜΟΥΣΕΙΟ	2016: 150-2020: 300-
ΕΞΑΡΧΕΙΑ	2016: 150-2020: 350-
ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ	2016: 160-2020: 300-
ΚΑΛΛΙΘΕΑ	2016: Από 2020: 250-
ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	2016: 230-2020: 260-
ΚΟΥΚΑΚΙ	2016: 250-2020: 320-
ΜΕΤΣ.-ΚΟΛΩΝΑΚΙ	2016: Από 2020: 350-
ΚΥΨΕΛΗ	2016: 150-2020: 260-
ΟΜΟΝΟΙΑ	2016: Από 2020: Έως 350 (ε

Πηγή: E-Real Estates, ανάλογα όνο του 1c. Οι τιμές αφορούν στα διαδοχικά προς μίσθω

Στην Κέρκυρα το κόστος ενοικίασης φοιτητικής κατοικίας έχει εκτοξευτεί, με τις τιμές για ένα studio να υπολογίζονται σε 380 ευρώ/μήνα, όταν το 2019 η ανώτατη τιμή ήταν 300 ευρώ, ήτοι αύξηση 26%. Η ενοικίαση γκαρσονιέρας κοστίζει από 260 ευρώ έως 450 ευρώ και το δωάρι από 350 ευρώ έως 500 ευρώ. Τονίζεται πως το 2019 το αντίστοιχο κόστος ήταν έως 300 ευρώ και έως 450 ευρώ για τους επίμαχους τύπους ακινήτων.

Σημαντικές αυξήσεις καταγράφονται και σε Μυτιλήνη, Χίο και Σάμο. Ειδικότερα, στην πρώτη οι ζητούμενες τιμές για ενοικίαση studio κυμαίνονται από 210 ευρώ έως 250 ευρώ, για γκαρσονιέρα από 250 ευρώ έως 300 ευρώ και για δωάρι από 250 ευρώ έως 350 ευρώ. Οι αντίστοιχες τιμές το 2019 ήταν έως 180 ευρώ, 260 ευρώ και 260 ευρώ/μήνα αντίστοιχα. ■

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ 55%-95% ΓΙΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Η ΔΡΑΣΗ ΘΑ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ • ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙ ΠΟΡΟΙ ΥΨΟΥΣ 850 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Περί το 15% του κτιριακού αποθέματος της χώρας θα αναβαθμιστεί ενεργειακά έως το 2030 μέσω του νέου προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΥΤΟΝΟΜΩ» που θα βγει στον αέρα τον Νοέμβριο και θα εξυπηρετεί χιλιάδες ιδιοκτήτες. **Ηδη έχουν εξασφαλιστεί πόροι ύψους 850 εκατ. ευρώ, ενώ πλέον «ανοίγει» περαιτέρω η γκάμα επιλέξιμων παρεμβάσεων. Συγκεκριμένα, νοικοκυριά με εισόδημα έως 20.000 ευρώ θα λάβουν μέγιστο ποσοστό επικορήγησης 85% ενώ οικογένειες που λαμβάνουν μέχρι 120.000 ευρώ τον χρόνο θα επιδοτηθούν έως και 55%.**

Η δράση που αποτελεί μετεξέλιξη του «Εξοικονομησης Κατ' Οίκον», θα ξεκινήσει από τις 2 Νοεμβρίου με την πρώτη κατηγορία περιφερειών και σταδιακά εντός του μήνα θα προχωρήσει και στις υπόλοιπες. Τα ποσοστά επιδοτήσεων, οι επιλέξιμες δαπάνες αλλά και τα εισοδηματικά κριτήρια προκειμένου κάποιος να συμμετάσχει είναι ευνοϊκότερα συγκριτικά με τα προηγούμενα δεδομένα, ενώ στο... παιχνίδι μπαίνουν ευνοϊκότεροι όροι και για τις πολυκατοικίες.

Φυσικά πρόσωπα

Δικαιούχοι είναι φυσικά πρόσωπα με εμπράγματο δικαίωμα (πλήρους κυριότητας/επικαρπίας/ψιλής κυριότητας) σε επιλέξιμη κατοικία και εφόσον πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια ενίσχυσης. Για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος (ατομικό εισόδημα έως 10.000 ευρώ ή οικογενειακό έως 20.000 ευρώ) το βασικό ποσοστό επικορήγησης είναι 65%, στο οποίο προστίθεται 10% ως «ρήτρα κορονοϊού» για τη διετία 2020-2021 και επιπλέον 10% για κτίρια χαμηλής ενεργειακής κατάταξης (Ζ/Η) εφόσον η κατοικία αναβαθμιστεί τουλάχιστον σε ενεργειακή κατηγορία Β. Για τις λιγιστονες περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης προστίθεται επιπλέον 10%, οπότε στις περιοχές αυτές η επικορήγηση φθάνει μέχρι 95%.

Παράλληλα, αλλάζει το σύστημα διαχείρισης του προγράμματος, καθώς η πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων θα είναι διαρκώς ανοικτή από το 2021 ή θα υπάρχουν τακτικοί κύκλοι ανά τρίμηνο. Όπως έγινε γνωστό, για πρώτη φορά εκτός από τις παρεμβάσεις για μόνωση, αναβάθμιση του συστήματος θέρμανσης-ψύξης κ.λπ., το πρόγραμμα θα ενισχύει και επενδύσεις για ενεργειακή αυτονομία του κτιρίου (συστήματα ΑΠΕ, αποθήκευση ενέργειας), υποδομές φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, συστήματα έξυπνου φωτισμού και απομακρυσμένου ελέγχου των συστημάτων του κτιρίου, αναβάθμιση του ανελκυστήρα.

«Αυτό που κάνει το νέο πρόγραμμα πολύ ελκυστικό για την αγορά είναι ότι θα ανανεώνεται συνέχεια, θα είναι κυλιόμενο και ανοι-

κτό. Τα κονδύλια θα είναι ευρωπαϊκά. Πιο συγκεκριμένα δημιουργούμε ένα κομμάτι προϋπολογισμού από το υπάρχον ΕΣΠΑ. Βασικός χρηματοδότης αυτού του προγράμματος θα είναι το επόμενο ΕΣΠΑ καθώς και άλλα ευρωπαϊκά ταμεία, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης. Στόχος μας είναι τα επόμενα χρόνια ο επίσημος προϋπολογισμός να είναι της τάξης του 1 δισ. ευρώ» είχε σημειώσει κατά την παρουσίαση του «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΥΤΟΝΟΜΩ» ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων **Γιάννης Τσακίρης**, σημειώνοντας παράλληλα πως το πρόγραμμα έχει υιοθετήσει ένα νέο μοντέλο που «κουμπώνει» τόσο με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα όσο και με τη γενικότερη ευρωπαϊκή ατζέντα για την εξοικονόμηση ενέργειας, που δίνει έμφαση στην ενεργητική εξοικονόμηση.

Τι πρέπει όμως να γνωρίζουν οι πολίτες ώστε να είναι έτοιμοι το αμέσως επόμενο διάστημα που θα ξεκινήσει και στην πράξη η διαδικασία; Δικαιώματα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν μόνο φυσικά πρόσωπα που έχουν εμπράγματο δικαίωμα σε επιλέξιμη κατοικία. Η επικορήγηση του προγράμματος θα δοθεί με βάση τα εισοδηματικά κριτήρια του φορολογικού έτους 2019 (εκκαθαρισμένες δηλώσεις φορολογίας). Η επιλεξιμότητα των δαπανών του προγράμματος λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ποιες είναι οι επιλέξιμες κατοικίες

Επιλέξιμες κατοικίες είναι η μονοκατοικία, η πολυκατοικία καθώς και το μεμονωμένο διαμέρισμα. Μία κατοικία, προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

- Χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1) του προσώπου που τη χρησιμοποιεί.
- Υφίσταται νόμιμα.
- Έχει καταταχθεί βάσει του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) που έχει εκδοθεί μετά την 26.11.2017 σε κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της Γ.
- Δεν έχει κριθεί καταδωριστέα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι επιλέξιμες είναι οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται μετά την έκδοση του πρώτου Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας).

Υπενθυμίζεται ότι υπάρχει μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, το οποίο προωθεί, μεταξύ άλλων, την πιστοποίηση των επιθεωρητών και την καθιέρωση ενός αντικειμενικού συστήματος ελέγχου.

Οι παρεμβάσεις υποβάλλονται βάσει των συστάσεων του ενεργειακού επιθεωρητή και αφορούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

1) Αντικατάσταση κουφωμάτων: Υποχρεωτική ανακάλυψη ή απόρριψη των υφιστάμε-

νων κουφωμάτων σε νομίμως λειτουργούντες χώρους απόρριψης υλικών (αντικαθιστώ-ανακυκλώνω). Δυνατότητα αντικατάστασης υαλοπινάκων σε κτίρια προστατευόμενα ή ιστορικής αξίας ή ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής.

2) Τοποθέτηση/αντικατάσταση θερμοκάλυψης κελύφους.

3) Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης-ψύξης.

Επιλέξιμη παρέμβαση θεωρείται και η αποξήλωση καυστήρων πετρελαίου και των σχετικών δεξαμενών. Καταργείται η επιλεξιμότητα για καυστήρες πετρελαίου. Καταργείται η επιλεξιμότητα για ενεργειακά τζάκια σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

4) Σύστημα ζεστού νερού χρήσης με χρήση ΑΠΕ. Υποχρεωτική εγκατάσταση για τις περιπτώσεις που δεν υπάρχει εγκατεστημένο σύστημα ΖΝΧ.

5) Παρεμβάσεις ενεργειακής αυτονομίας.

5.α) Συστήματα ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ. Επιλέξιμα μόνο εφόσον η κατοικία αναβαθμίζεται, με τις κύριες παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας, σε ενεργειακή κατηγορία τουλάχιστον Β+. Επιλέξιμη παρέμβαση αποτελεί η εγκατάσταση φ/β σταθμού μόνο για την κάλυψη της ζήτησης (net metering).

5.β) Συστήματα αποθήκευσης. Επιλέξιμη μόνο ως συμπληρωματική παρέμβαση στην εγκατάσταση νέου φωτοβολταϊκού σταθμού.

6) Υποδομές φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. CE πιστοποιημένες. Επιλέξιμες μόνο οι συσκευές που είναι κατάλληλες, βάσει προτύπων ΕΛΟΤ EN, και προορίζονται για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων σε οικιακό περιβάλλον.

7) Παρεμβάσεις έξυπνων συστημάτων (Smart Home). Ψηφιακά συστήματα και τεχνολογίες που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας: Έξυπνου φωτισμού (π.χ. έξυπνες πρίζες, φωτισμός χαμηλής κατανάλωσης LED). - Έξυπνης διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης/ψύξης (π.χ. έξυπνοι θερμοστάτες). - Απομακρυσμένου ελέγχου (π.χ. έξυπνοι αισθητήρες διαρροής, υγρασίας κ.λπ.).

8) Λοιπές επιλέξιμες κοινόχρηστες παρεμβάσεις (πολυκατοικίες).

8.α) Αναβάθμιση ανελκυστήρα. Επιλέξιμη μόνο οι παρεμβάσεις που απαιτούνται για την πιστοποίηση ανελκυστήρων (ΚΥΑ 28425/2008) και η υποχρεωτική εγκατάσταση inverter στους ανελκυστήρες προκειμένου να επιτυγχάνεται μείωση του ενεργειακού τους αποτυπώματος δίχως να επηρεάζονται η ασφάλεια και η λειτουργικότητα.

8.β) Αναβάθμιση συστήματος φωτισμού. Αντικατάσταση λαμπτήρων με χαμηλής κατανάλωσης (π.χ. LED). Αντικατάσταση του συστήματος χρονισμού με έξυπνο σύστημα διαχείρισης, αναλόγως χρονικής στιγμής (ημέρα/νύχτα), φωτεινότητας, σημείου εισόδου/εξόδου κ.ά. Αντικατάσταση του κυκλώματος ενεργοποίησης με αυτοματισμό με αισθητήρες κίνησης.

Στόχος να αναβαθμιστεί ενεργειακά το 15% του κτιριακού αποθέματος της χώρας έως το 2030

«Ανοίγει» και άλλο η γκάμα επιλέξιμων παρεμβάσεων

«Αυτό που κάνει το νέο πρόγραμμα πολύ ελκυστικό για την αγορά είναι ότι θα ανανεώνεται συνέχεια, θα είναι κυλιόμενο και ανοικτό», είχε σημειώσει κατά την παρουσίαση του «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΥΤΟΝΟΜΩ» ο υφ. Ανάπτυξης και Επενδύσεων Γιάννης Τσακίρης.

Αναλυτικός οδηγός

ΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΟΙ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ (ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ) ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΙΝΑΙ:

	Ατομικό εισόδημα	Οικογενειακό εισόδημα	Βασικό ποσοστό	COVID-19 premium 2020-2021	Ενεργειακό premium αναβάθμισης Z/Η σε Β (τουλάχιστον)	Μέγιστο ποσοστό
1	≤ 10.000	≤ 20.000	65%	10%	10%	85%
2	> 10.000 – 20.000	> 20.000 – 30.000	55%	10%	10%	75%
3	> 20.000 – 30.000	> 30.000 – 40.000	50%	10%	10%	70%
4	> 30.000 – 50.000	> 40.000 – 70.000	45%	10%	10%	65%
5	> 50.000 – 90.000	> 70.000 – 120.000	35%	10%	10%	55%

COVID-19 premium. Λόγω των οικονομικών δυσχερειών που έχουν προκύψει εξαιτίας της πανδημίας προστίθεται επιπλέον 10% για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν τα έτη 2020-2021.
Ενεργειακό premium. Για τα μεμονωμένα διαμερίσματα και μονοκατοικίες ενεργειακής κατηγορίας Η και Ζ προστίθεται επιπλέον 10% στο βασικό ποσοστό επιχορήγησης, εφόσον επιτευχθεί αναβάθμιση σε τουλάχιστον Β ενεργειακή κατηγορία.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΣΤΑ... ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ είναι ότι ο μέγιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός παρεμβάσεων ανά αίτηση δεν μπορεί να υπερβεί τις 50.000 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ ή τις 100.000 ευρώ ανά ΑΦΜ ωφελούμενου δικαιούχου.

Αντίστοιχα, ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας είναι 1,2 ευρώ ανά εξοικονομούμενη ΚWh.

Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός κοινόχρηστων παρεμβάσεων σε πολυκατοικίες φτάνει τις 80.000 ευρώ.

Παρέχεται, επίσης, η κάλυψη της δαπάνης για την αμοιβή του ενεργειακού επιθεωρητή, του συμβούλου έργου και για κόστη τυχόν μελετών, ενώ σε περίπτωση τραπεζικού δανεισμού μέσω του προγράμματος το δάνειο είναι άτοκο.

Επισημαίνεται ότι ο σύμβουλος έργου θα πρέπει να είναι αποκλειστικά μηχανικός εγγεγραμμένος στο μητρώο ΤΕΕ, ενώ ο ενεργειακός επιθεωρητής που διενεργεί τη δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον ενεργειακό επιθεωρητή που εξέδωσε το Α' ΠΕΑ.

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ σε σχέση με το «Εξοικονομηση κατ' Οίκον II-Β' Κύκλος» είναι:

- ✓ Απλοποίηση των εισοδηματικών κατηγοριών με διεύρυνση των εισοδηματικών ορίων.
- ✓ Ελάχιστη ενεργειακή απαίτηση-στόχος του νέου προγράμματος: Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικίας κατά τουλάχιστον 3 ενεργειακές κατηγορίες
- ✓ Αύξηση βασικού ποσοστού επιχορήγησης.
- ✓ Ενεργειακό premium για κατηγορίες Η και Ζ, αναβάθμιση σε κατηγορία τουλάχιστον Β: +10%.
- ✓ Covid-19 premium για τα έτη 2020-2021: +10%.
- ✓ Ειδική προσαύξηση 10% στο βασικό ποσοστό επιχορήγησης για τις λιγνιτικές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλοπόλης.
- ✓ Αίρεται ο περιορισμός μιας αίτησης ανά ωφελούμενο.
- ✓ Επιλέξιμες κατοικίες ενεργειακής κατηγορίας Γ και κάτω.
- ✓ Ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός ενεργειακών παρεμβάσεων 1,2 ευρώ ανά εξοικονομούμενη ΚWh.
- ✓ Ανώτατος συνολικά επιλέξιμος προϋπολογισμός (ενεργειακές παρεμβάσεις και παρεμβάσεις αυτονομίας) 50.000 ευρώ ανά επιλέξιμη κατοικία ή 100.000 ευρώ ανά ΑΦΜ ωφελούμενου δικαιούχου.
- ✓ Νέες επιλέξιμες παρεμβάσεις.
- ✓ Κίντρα για πολυκατοικίες.

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Για πολυκατοικίες διακρίνονται δύο περιπτώσεις: για παρεμβάσεις και στα διαμερίσματα ή μόνο στους κοινόχρηστους χώρους:

ΑΙΤΗΣΗ ΤΥΠΟΥ Α:

Υποβάλλεται από τον εκπρόσωπο της πολυκατοικίας και συνδέεται με επιμέρους αιτήσεις μεμονωμένων διαμερισμάτων που περιλαμβάνουν μη κοινόχρηστες ενεργειακές παρεμβάσεις αναβάθμισης αυτών. Η πολυκατοικία πρέπει να έχει εκδώσει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και να έχει αριθμό τραπεζικού λογαριασμού. Απόφαση Γενικής Συνέλευσης, υποβολή αίτησης

από εκπρόσωπο, καθώς και επιμέρους αιτήσεις από τους ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων. Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά συνολικά στο τμήμα του κτιρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία.

ΑΙΤΗΣΗ ΤΥΠΟΥ Β:

Υποβάλλεται από τον εκπρόσωπο και περιλαμβάνει μόνον αυτοτελείς παρεμβάσεις αναβάθμισης των κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικίας, χωρίς, δηλαδή, να συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις στα διαμερίσματα. Η πολυκατοικία πρέπει να έχει εκδώσει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και να έχει αριθμό τραπεζικού λογαριασμού. Επίσης

απαιτούνται απόφαση Γενικής Συνέλευσης και υποβολή αίτησης από εκπρόσωπο, καθώς και Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά συνολικά στο τμήμα του κτιρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία. Για τις αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου Α και Β θα παρέχεται ενιαίο ποσοστό ενίσχυσης 60% ανεξαρτήτως εισοδήματος (συν 10% σαν «ρίτρα κορονοϊού» και 10% για τις λιγνιτικές περιοχές) προκειμένου να διευκολυνθεί η υποβολή αιτήσεων. Για τις αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου Α προστίθεται επιπλέον 10% στο βασικό ποσοστό επιχορήγησης, εφόσον επιτευχθεί αναβάθμιση σε Β' ενεργειακή κατηγορία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΓΙΑ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

- Κρήτης, Β. Αιγαίου, Ν. Αιγαίου: 02.11.2020
- Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: 04.11.2020
- Δυτικής Μακεδονίας: 09.11.2020
- Κεντρικής Μακεδονίας: 11.11.2020
- Θεσσαλίας: 16.11.2020
- Ηπείρου, Ιονίων Νήσων: 18.11.2020
- Αττικής: 23.11.2020
- Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου: 26.11.2020
- Δυτικής Ελλάδας: 30.11.2020
- Πολυκατοικίες: 03.12.2020

Η διαδικασία ένταξης βήμα βήμα

ΟΛΑ ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

Ποια είναι η διαδικασία που πρέπει να κάνουν οι πολίτες μόλις το πρόγραμμα βγει στον αέρα;

→ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα πρέπει αρχικά να ελέγξει εάν είναι «επιλέξιμος ωφελούμενος» και εάν η ιδιοκτησία του μπορεί να θεωρηθεί «επιλέξιμη κατοικία». Στη συνέχεια:

- Εξασφάλιση κωδικών πρόσβασης στην εφαρμογή TAXISnet.
- Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης/τακτοποίησης στο ακίνητο επισμαίνεται ότι πριν από την υποβολή της αίτησης στο πρόγραμμα θα πρέπει να έχει γίνει υποβολή δήλωσης για υπαγωγή σε νόμο τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών. Σε κάθε περίπτωση, πριν από την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του έργου θα πρέπει να έχει προσκομιστεί η βεβαίωση περαίωσης της υπαγωγής περί τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών, όπου θα προκύπτει η εξόφληση του συνόλου του ενιαίου ειδικού προστίμου του ακινήτου.
- Υποβολή και εκκαθάριση δήλωσης για το φορολογικό έτος 2019.
- Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων στο ακίνητο θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί η συναίνεση των δικαιούχων και να αναγράφεται ορθά ο αριθμός παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στη δήλωση των στοιχείων ακινήτων (Ε9) των δικαιούχων.
- Σε περίπτωση πρόσφατης απόκτησης ακινήτου (απόκτηση για πρώτη φορά εμπράγματος δικαιώματος επί του ακινήτου μετά τις 31/12/2019 και μόνο για την πλήρη κυριότητα ή την επικαρπία) θα πρέπει να προηγηθεί η καταχώρηση/τροποποίηση των στοιχείων στο Ε9 και μετά να προχωρήσει ο ενδιαφερόμενος στην υποβολή αίτησης.

- Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης του ακινήτου.

→ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ

Σε περίπτωση υποβολής αίτησης για πολυκατοικία (τύπος Α/ Τύπος Β), θα πρέπει:

- Να ληφθεί απόφαση στο πλαίσιο Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας για: τη συμμετοχή στο πρόγραμμα, την απόφαση για υποβολή αίτησης τύπου Α ή τύπου Β, την πραγματοποίηση παρεμβάσεων, τον ορισμό του εκπροσώπου της πολυκατοικίας και σχετική εξουσιοδότησή του για υποβολή των απαιτούμενων από το πρόγραμμα στοιχείων και δικαιολογητικών.
- Σε περίπτωση υποβολής αίτησης τύπου Α θα πρέπει στη Γ.Σ. να ληφθεί απόφαση για την επιλογή του συνεργαζόμενου χρηματοπιστωτικού οργανισμού για τη λήψη δανείων. Επισμαίνεται ότι σ' αυτήν περίπτωση όλοι οι αιτούντες θα πρέπει να συνεργαστούν με τον ίδιο χρηματοπιστωτικό οργανισμό.
- Έκδοση ΑΦΜ για την πολυκατοικία.
- Έκδοση τραπεζικού λογαριασμού για την πολυκατοικία.
- Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης του ακινήτου.

→ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Η υποβολή της αίτησης, η παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αυτονομίας καθώς και της ολοκλήρωσης του έργου, συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης των δικαιολογητικών για την πιστοποίηση ολοκλήρωσης του έργου, μπορεί να ανατίθεται από τους δυννητικά ωφελούμενους σε σύμβουλο έργου.

Ο σύμβουλος έργου θα πρέπει να είναι αποκλειστικά μηχανικός εγγεγραμμένος στο μητρώο του ΤΕΕ (μπορεί να είναι ο ενεργειακός επιθεωρητής που εξέδωσε το Α' ΠΕΑ). ■